

พค 3/348.12
26 พย 61
13.00

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 19987
วันที่ 26 พย 2561 เวลา 12.48

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๔/พค ๒๐

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา เรื่องที่

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

ไป พคจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ 26 พย 2561

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๑๕๔๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เนื่องจากได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติแล้ว แต่ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีการติดตามตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างสม่ำเสมอทุกปี เพื่อให้มั่นใจว่าที่ดินที่มอบสิทธิการใช้ประโยชน์ให้ชุมชนไม่ได้มีการขยายขอบเขตเพิ่มเติม รวมทั้งไม่ได้ถูกโอนหรือเปลี่ยนมือไปเป็นของนายทุนหรือผู้มีอิทธิพล

๒. อย่างไรก็ตาม สำนักงานฯ มีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ สำหรับในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕ หลังมติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ และพื้นที่ป่าชายเลน เห็นควรให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสำรวจข้อมูลการครอบครองที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าของผู้บุกรุกตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ จนถึงปี ๒๕๕๗ ให้ถูกต้องครบถ้วนอย่างเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก กับฐานข้อมูลระบบสวัสดิการแห่งรัฐ และข้อมูลการถือครองที่ดินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการคัดกรองคุณสมบัติผู้ครอบครองที่ดินในปัจจุบัน ทั้งในกรณีผู้ยากไร้และผู้ไม่มีที่ดินทำกินสำหรับการวางแผนในการแก้ไขปัญหการบุกรุกพื้นที่ป่าของรัฐ และการบริหารจัดการที่ดินอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นในอนาคต โดยมีประเด็นข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑.๑ การผ่อนผันให้กับราษฎรที่อยู่อาศัยทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ และในเขตป่าอนุรักษ์ หลังมติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ รวมทั้งในพื้นที่ป่าชายเลน จะต้องไม่เป็นการสร้างแรงจูงใจให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นในอนาคต เนื่องจากการให้สิทธิใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวเท่ากับเป็นการสนับสนุนให้ราษฎรที่บุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ จนถึงปี ๒๕๕๗ และพื้นที่ป่าชายเลนหลังมติคณะรัฐมนตรี ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ จนถึงปี ๒๕๕๗ ได้รับสิทธิโดยชอบธรรม นอกจากนี้ ยังเป็นการบั่นทอนกำลังใจผู้ที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ได้บุกรุกป่าในช่วงเวลาดังกล่าว แต่ขณะเดียวกันกลับสร้างแรงจูงใจให้มีการบุกรุกป่าเพิ่มขึ้น เนื่องจากเห็นว่ายนโยบายรัฐบาลขาดความต่อเนื่อง และทำให้คิดได้ว่าถึงแม้ว่าตนจะตกเป็นผู้บุกรุกป่าในตอนนี้ แต่ในอนาคตอาจได้รับการผ่อนผันให้อยู่ใน

/พื้นที่ป่า ...

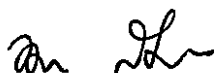
พื้นที่ป่าได้อย่างถูกต้องชอบธรรม ดังนั้น การดำเนินการใดๆ ของภาครัฐจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงผลกระทบเชิงนโยบายในส่วนนี้

๒.๑.๒ ในเขตป่าอนุรักษ์ และเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ๒ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ต้องสงวนหวงห้ามเป็นกรณีพิเศษ เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงสภาพเดิมถาวรตลอดไป รวมทั้งเป็นพื้นที่ต้นน้ำที่มีความอ่อนไหวเปราะบางต่อระบบนิเวศทางธรรมชาติ หากมีกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินในรูปแบบที่เป็นการรบกวนระบบนิเวศ ย่อมส่งผลกระทบโดยตรงต่อการชะล้างพังทลายของดิน การเปลี่ยนแปลงสภาพทางอุทกวิทยาลุ่มน้ำ และการไหลบ่าของน้ำ รวมทั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่สำคัญในพื้นที่ ตลอดจนผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในท้องถิ่น จนก่อให้เกิดปัญหาภัยพิบัติขึ้นได้ ดังนั้น การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าอนุรักษ์ และเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ๒ ควรเป็นพื้นที่ที่ได้รับการกั้นออกจากกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยเด็ดขาด หากเกิดความเสื่อมโทรมควรกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายในการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์

๒.๒. แนวทางการดำเนินงานตามกรอบมาตรการดังกล่าว ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔, ๕ หลังมติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ที่เสนอให้ชุมชนสามารถดำเนินการปลูกป่าเพื่อเศรษฐกิจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่ ควบคู่ไปกับการให้ใช้ประโยชน์อยู่อาศัยทำกินนั้น กรมป่าไม้ต้องมีนโยบายที่ชัดเจนว่าจะให้ชุมชนดังกล่าว ปลูกไม้ประเภทใด ซึ่งโดยหลักการ ควรสนับสนุนให้ปลูกไม้เศรษฐกิจมีค่าระยะยาว เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ไม่ใช้สนับสนุนให้ปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีรอบการตัดฟันระยะสั้น เช่น ไม้ยูคาลิปตัส ซึ่งส่งผลเสียต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน เป็นต้น ทั้งนี้ อาจทำการแบ่งสัดส่วนพื้นที่ปลูกให้ชัดเจนระหว่างพื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจมีค่าระยะยาว และไม้เศรษฐกิจที่มีรอบการตัดฟันระยะสั้น เพื่อให้ราษฎรมีรายได้ในช่วงรอเก็บเกี่ยวผลตอบแทนจากไม้มีค่าระยะยาว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวางแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๑๕๐๑ โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๘๙๒

E-mail: chuleeporn@nesdb.go.th